

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2863

Vragen van de leden **Haverkamp** en **Koppejan** (beiden CDA) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over *de discussie in de Provinciale Staten van Noord-Holland over het creëren van natte natuur in de Horstermeerpolder*. (Ingezonden 27 april 2009)

1
Hebt u kennisgenomen van het bericht over de discussie in de Provinciale Staten van Noord-Holland over het creëren van natte natuur in de Horstermeerpolder?¹

2
Welke ruimtelijke claims liggen er in het gebied Horstermeerpolder of direct daaraan grenzend? Is het waar dat er een diversiteit en wellicht niet geheel verenigbare claims zoals TOP (verdrogingsbestrijding), Natura 2000, Ecologische Hoofd Structuur (EHS), Kaderrichtlijn Water (KRW) en het bestuursakkoord water ligt? Acht u deze claims verenigbaar en gelijktijdig uitvoerbaar? Zo ja, kunt u aangeven op welke wijze? Kunt u kwantificeren in welke mate het nu aangewezen gebied in de Horstermeerpolder kan bijdragen aan alle voorgenoemde opgaven? Kunt u onderbouwd uiteenzetten of er ter invulling van de voorgenoemde opgaven alternatieven zijn in de Horstermeerpolder of direct daaraan grenzend die op meer draagvlak

kunnen rekenen van de bewoners in dit gebied?

3
In welke mate draagt het noordelijke deel van de Horstermeerpolder bij aan de natuuropgave ter ontwikkeling van bijvoorbeeld habitatrichtlijntype h7140, h3150 en h7210? Is ter ontwikkeling van dit habitatrichtlijntype vernatting een eis?

4
Biedt de herijking van de EHS ruimte om de eerdere besluitvorming, natuurdoelen en invulling van de hectares ter discussie te stellen? Bent u van mening dat in dit verband het de voorkeur verdient om in te zetten op particulier/agrarisch natuurbeheer boven het verwerven van gronden?

5
Kunt u aangeven of de hoogte van de subsidies danwel de geldstromen van Europese en landelijke overheid gekoppeld zijn aan het feit dat er natte dan wel droge natuur gerealiseerd wordt? Zo ja, kunt u dit nader toelichten?

6
Kunt u met de u ter beschikking staande kennis garanderen dat de voorgenomen plannen niet zullen leiden tot schade aan de bebouwing in de Horstermeerpolder?

7
Bent u van mening dat de schaderegelingen afdoende zijn? Zo ja, waar baseert u dat op?

8
Op welke wijze hebben betrokkenen inspraak inzake TOP-gebieden, Natura 2000, EHS, KRW en het bestuursakkoord water?

¹ De Gooi- en Eemlander, 24 maart 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (ontvangen 8 juni 2009). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2709

1
Ja.

2
In en direct grenzend aan de Horstermeerpolder liggen inderdaad opgaven voor de in de vraag genoemde onderwerpen: nieuwe natuur in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Waterberging in het kader van het Nationaal bestuursakkoord Water (NBW), verdrogingsbestrijding in het kader van het Top-lijstgebied Oostelijke Vechtplassen, Waterkwaliteitsverbetering vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en bescherming van internationaal waardevolle natuur in het kader van Natura 2000. Deze diversiteit aan opgaven is realiseerbaar door het slim combineren van functies, wat ook past in de integrale gebiedsontwikkeling die Nota Ruimte voorschrijft.

De provincie Noord-Holland is bevoegd gezag voor het realiseren van deze opgaven. Zij heeft de regie en de planvorming in handen. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland wegen daarbij alle belangen mee en beoordelen ook alternatieve plannen. Gedeputeerde Staten hebben recent ingestemd met het op hun verzoek opgestelde Plan van de adviescommissie Horstermeerpolder. De Commissie Water, Agrarische Zaken, Milieu, Economie en Natuur uit Provinciale Staten heeft in haar vergadering van 23 maart 2009 positief geadviseerd over het plan. Het volledige plan waarin een en ander is uitgewerkt, staat op de website van de provincie Noord-Holland. Op basis van het Plan van de adviescommissie Horstermeerpolder acht ik de door u genoemde opgaven verenigbaar. Volgens dit plan kunnen onder meer de volgende doelen worden bereikt:

- 250 hectare nieuwe natuur (totaal 320 ha natuur, met circa 244 hectare rietland en open water en 76 hectare bloemrijk grasland);
- vermindering van de inlaatbehoefte van gebiedsvreemd water van 30 duizend naar 17,5 duizend kubieke meter per dag en daarmee een verbetering van de waterkwaliteit;
- realisatie van 834.000 kubieke meter bergingscapaciteit;
- bijdragen aan de verbetering van de abiotische randvoorwaarden van Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen.

3

Het noordelijk deel van de Horstermeerpolder valt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen en draagt daarom niet direct bij aan de natuuropgaven ter ontwikkeling van de genoemde of andere Natura 2000-waarden. De laag gelegen Horstermeerpolder veroorzaakt echter wegzijging van water uit het omliggende Natura 2000-gebied dat moet worden aangevuld met boezemwater van mindere kwaliteit. De mindere waterkwaliteit (troebelheid en voedselrijkdom van het oppervlaktewater) is het voornaamste probleem voor de in de vraag genoemde habitattypen. Vernatting van het noordelijk deel van de Horstermeerpolder heeft een

positief effect op waterkwaliteit en natuur in aangrenzend Natura 2000-gebied en daarmee op de ontwikkelingsmogelijkheden van deze habitattypen. In het op te stellen Natura 2000-beheerplan voor de Oostelijke Vechtplassen wordt dit nader uitgewerkt.

4

Ik ben momenteel in gesprek met de provincie Noord-Holland over haar voorgenomen herijking van de EHS. Daaruit moet blijken wat de herijking inhoudelijk betekent. De voorgestelde herijking leidt waarschijnlijk tot een aanpassing van de begrenzing van de EHS in Noord-Holland. De voorwaarden waaronder zo'n aanpassing van de grenzen van de EHS kan plaatsvinden, zijn beschreven in de door Rijk, provincies, VNG en maatschappelijke organisaties gezamenlijk opgestelde Spelregels EHS. De belangrijkste voorwaarden zijn dat de EHS als geheel er in geval van een herbegrenzing zowel kwalitatief als kwantitatief niet op achteruit mag gaan, en er bij voorkeur op vooruit gaat. Binnen die randvoorwaarden biedt de herijking de mogelijkheid om natuurdoelen en invulling van de hectares ter discussie te stellen. De keuze voor het realisatie-instrument, verwerving of particulier/agrarisch natuurbeheer, is voor specifieke gebieden een keuze die bij de provincie ligt. Mijn beleid is erop gericht om de inzet van particulier beheer te bevorderen. Met de provincies heb ik afgesproken te streven naar 40% particulier beheer.

5

Voor realisatie van het natuur- en waterbergingsgebied bestaan de volgende financieringsbronnen: FES-middelen (Groene Uitweg/Noordvleugelbrief) en Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). In het ILG zijn de middelen opgenomen voor realisatie EHS (verwerving en inrichting), Programma Beheer (Subsidie Natuurbeheer, Subsidie Agrarisch Natuurbeheer) en bestrijding verdroging in de TOP-lijstgebieden.

6

Provincie Noord-Holland is bevoegd gezag. Het is aan de provincie om dit te beoordelen.

7

De provincie moet daar als bevoegd gezag en regievoerder voor dit planproces een oordeel over vellen.

8

Het Plan van de adviescommissie Horstermeerpolder is een integraal plan, dat nog verder uitgewerkt en juridisch vastgelegd moet worden. Dat gebeurt via formele overheidsbesluiten, zoals een bestemmingsplan, peilbesluit of beheerplan. Betrokkenen hebben via de gebruikelijke, wettelijke procedures de mogelijkheid op dergelijke besluiten in te spreken. Dit is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. Per categorie gebied zijn hieronder de betreffende besluiten benoemd.

TOP-lijstgebieden

Tussen Rijk en provincies zijn in het kader van de ILG-overeenkomsten afspraken gemaakt over de TOP-lijstgebieden. Bij het vaststellen van de TOP-lijsten hebben provincies nadrukkelijk overlegd met alle betrokken partijen en zijn deze gebieden in goed overleg vastgesteld. Het betreft gebieden binnen de EHS of Natura 2000. De realisatie van maatregelen en het creëren van voldoende draagvlak daarbij is een provinciale verantwoordelijkheid. Maatregelen worden doorgevoerd via bestaande planprocedures zoals peilbesluiten, begrenzing EHS en natuurgebiedsplannen.

Natura 2000

Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen wordt aangewezen via een aanwijzingsbesluit. Het ontwerpbesluit heeft van 11 september t/m 22 oktober 2008 ter inzage gelegen, de termijn voor het indienen van zienswijzen is voorbij. De inspraakreacties worden betrokken in de overwegingen bij het definitieve aanwijzingsbesluit. Voor alle Natura 2000-gebieden worden beheerplannen opgesteld. De provincie is voor Natura 2000-gebieden Oostelijke Vechtplassen als bevoegd gezag voortouwnemer en neemt bij de opstelling van het beheerplan het initiatief om belanghebbenden te betrekken.

EHS

De begrenzing van de EHS wordt vastgelegd in de provinciale structuurvisie en het gemeentelijke bestemmingsplan. In natuurgebiedsplannen staan de natuurdoelen voor die gebieden geformuleerd.

KRW

In het kader van de KRW worden stroomgebiedsbeheerplannen opgesteld. De ontwerp-stroomgebiedsbeheerplannen, waaronder die van de Rijndelta, zijn op 22 december 2008 gepubliceerd en is het mogelijk tot en met 22 juni 2009 op de ontwerpplannen in te spreken.

Nationaal bestuursakkoord water

De waterbergingslocaties, die nodig zijn om de doelen voor regionale wateroverlast uit het Nationaal bestuursakkoord water te halen, worden vastgelegd in waterplannen, bestemmingsplannen en structuurvisies.